

Råd om eldning

För att vedeldning ska fungera på bästa sätt finns det en del att tänka på – läs mer om detta här!

Torr ved är ett absolut måste för att eldningen ska fungera bra.

Hur bra panna man än har blir eldningen aldrig effektiv om veden är för fuktig. Den ved man ska elda med bör ha avverkats senast vintern innan aktuell eldnings-säsong och ha torkats ute under sommarhalvåret. Veden bör därefter lagras en tid inomhus. Om huvudförrådet av ved finns i vedbod eller liknande eller upptravad utomhus ska man se till att ha åtminstone ett mindre lager ved i pannrummet eller på annan torr plats inomhus. Om ved förvaras utomhus, tänk på att skydda den för regn och att den inte ska travas direkt på marken eftersom den understa veden då suger upp mycket fukt.

Tänk också på att det i princip endast är torr ved som det är tillåtet att elda med i vedpannan. Eldning av hushållsavfall, mjölkkartonger, plast, spånskivor, målat el-ler impregnerat trä och liknande är inte tillåtet.

Det är viktigt att snabbt få upp en hög förbränningstemperatur i eldstaden.

Bäst är att börja med en liten brasa gjord av torr och finkluven ved. När brasan har ”tagit sig” kan man sedan fylla eldstaden med ved. För att få bästa resultat av eldningen (mesta möjliga värme och minsta möjliga utsläpp) ska man eftersträva en stabil och hög temperatur vid eldningen

Det behövs gott om luft för att förbränningsresultatet ska bli bra.

Tilluft till pannrummet är viktig t.ex. i form av en rejäl tilluftsventil som släpper in uteluft direkt i rummet. Det är också viktigt att regleringen av draget i pannan fungerar som det ska för att luftmängden vid eldningen ska bli rätt.

Ett vanligt fel vid vedeldning utan ackumulatortank är att eldstaden fylls till bredden på kvällen för att det sedan med dragregulatorns hjälp ska brinna hela natten. Detta leder till att dragluckan stryper luften för att förhindra kokning. Då sjunker förbränningstemperaturen, vilket förstör kravet på både rätt förbränningstemperatur och tillräckligt med förbränningsluft. Pyreldningen är ett faktum. Denna eldning orsakar ofta kraftig tjärbildning som sänker verkningsgraden. Dessutom ökar risken akut för sotbrand och störande miljöutsläpp.

Ett vanligt fel vid vedeldning är att man eldar utan ackumulatortank.

En ackumulatortank gör att man inte behöver elda så ofta. Hela mängden ved i pannan slutförbränns och energin lagras utan att lufttillförseln stryps. Detta ger minskade utsläpp till luften och mesta möjliga nytta av veden.

Inga pannor klarar miljökraven utan tank. Minimikrav på ackumulatortanksvolym är att tanken ska kunna ta emot ett fullt inlägg av ved.

En tumregel för beräkning av storlek på tanken för en modern vedpanna med för-hållandevis hög verkningsgrad är att den bör vara ungefär 18 gånger större än pannans eldstad. Exempelvis behöver en panna med 100 liters eldstadsvolym en ackumulatortank på omkring 1800 liter.

Har man en dålig panna (med låg verkningsgrad) så innebär en stor ackumulator-tank långa brinntider och kanske extremt höga rökgastemperaturer. Risken för skador genom överhettning ökar. Alltför små tankar kan också medföra risker. Om eldningen måste avbrytas för att förhindra kokning sjunker temperaturen och myr-syror i veden förblir oförbrända. Dessa kondenserar vid drygt 100°C och kan då or-saka korrosion och keramikhaverier i pannan.

Det är alltså viktigt med rätt dimensionering av ackumulatortanken, både för miljön och för säkerheten vid eldning.

En modern vedpanna ger helt andra möjligheter till effektiv vedeldning än vad en gammal panna gör.

En modern panna har en verkningsgrad på ca 90 %. En traditionell vedpanna, utan keramisk brännkammare, har sällan en verkningsgrad över 60-65 %. Veden utnyttjas effektivare och utsläppen till luften blir betydligt mindre i en modern panna. T.ex. kan utsläppen av tjära minska från ca 45 kg per år till ungefär 0,5 kg om en gammal panna ersätts av en ny, miljögodkänd panna med ackumulatortank.

Före alla ingrepp, kompletteringar eller byte av anläggning måste fackmannens synpunkter inhämtas. Prata alltid med sotaren (och eventuellt också VVS-leverantören) först, för att få råd om t.ex. dimensionering och lämplig teknik för just ditt hus. Åtgärderna får inte medföra ökade brandrisker - detta är viktigt!

Kontrollera med kommunen om den planerade åtgärden kräver bygglov eller bygganmälan!